

TISLIMA LIL EMANUEL FARRUGIA (1934 - 1991)

Angelo Dougall

Emanuel Farrugia miet f'qasir il-għomor fit-23 ta' Ġunju, 1991, wara marda qasira. Dan l-artist nistgħu inqisuh ukoll bħala artist li kellu x'jaqsam mal-folklor marittimu Malti.

Manwel twieled fil-Kalkar a fl-1934, u trabba fl-ambjent marittimu tad-daħla ċkejna u pittoreska, u x-xatt ta' dak is-subborg. bi storja twila marbuta mal-baħar. Kien għalliem fl-ornament tal-gebla fl-iskola teknika ta' Targa Gap fil-Mosta Baqa' għaseb u dedikat b'imħabba kbira għall-ornament u skultura fil-gebla Maltija. Kien ukoll magħruf bħala artist ta' xogħolijiet ta' collage u ta' l-akkwarell. Wara mewtu sar ret f'għiehu, wirja ta' xogħolijiet tiegħu fil-mużew ta' l-arti.

Mil-lat tal-folklor Malti, Manwel kien inaqqax u jiddisinnja lavur u tpingijiet ornamentali folkloristiċi, u tberfil fuq qxur tal-baħar. Kien jinkoraggixxi ħafna li jsir tberfil folkloristiku fuq opri tal-baħar, bħal fuq bardnelli, ċappi, geriti, emblemi tal-pruwa, għajnejn, numri fuq plakki u skultura folkloristika oħra li normalment isiru fuq dgħajes. Kienet l-hena tiegħu jithaddet fuq l-ornamenti li jinsabu fuq luzzijiet, kajikki, dgħajes tal-pass, frejgati u qxur oħra tal-baħar. Kien jagħmel dawn l-ornamenti bla ħlas, basta jkun jaf li dawn id-drawwiet ma jmutux. Kien jilmenta li din l-arti marittima qegħda tinqata' u tmut bil-mod il-mod, u tkun tassew ħasra jekk ma jinqalgħux żagħżagħ diletanti li jidhlu għal dan it-tip ta' xogħol fuq l-opri tagħna tal-baħar.

Fil-passat, fil-Kalkara kien hemm nies magħrugin għas-sena ta' tberfil u ornamenti marittimi u folkloristiċi. Manwel Farrugia ta il-kontribut siewi tiegħu f'dan il-qasam ta' folklor marittimu. Waqt li nsellmulu u nitolbu għal ruħu, nittamaw li kif kienet ix-xewqa tiegħu, dawn id-drawwiet ma jispiċċawx, u li żagħżagħ jieħdu nteress f'din is-sengħa u arti ta' folklor marittimu.

Nota: Ir-ritratt meħud minn leaflet "Tribute to Emanuel Farrugia" maħruġ f'Ġunju 1992 mill Fine Arts Museum, Valletta.